

Obsah

Z předmluvy k 1. vydání.....	5
Předmluva k 6. vydání	6
Úvodní slovo k 1. vydání	7

I ZÁKLADY

1 Úvod	10
1.1 Mé setkání s reflexní terapií zón na noze (RTN) a její další rozvíjení.....	10
1.2 Dějiny terapie reflexních zón na noze	12
2 Pracovní model pro praktický úvod do RTN	14
2.3 Člověk jako makrosystém, který lze poznávat v jeho různých mikrosystémech	14
2.1.1 Analogie tvaru – člověk a noha	15
2.1.2 Anatomické přiřazení reflexních zón na noze	15
2.2 Rastrový obraz podle Williama Fitzgeralda.....	18
2.2.1 Vertikální dělení na deset zón.....	18
2.2.2 Horizontální dělení	18
3 Přístup terapeuta k noze, léčivé doteky.....	20
3.1 Základy	20
3.2 Hmatová technika	20
3.2.1 Základní hmat palcem	20
3.2.1.1 Aktivní fáze	22
3.2.1.2 Pasivní fáze.....	22
3.2.2 Základní hmat ukazováčkem	22
3.2.2.1 Aktivní fáze	22
3.2.2.2 Pasivní fáze.....	22
3.2.3 Alternované (střídavé) hlazení.....	23
3.2.4 Vytahovací hmat	24
3.2.5 Sedativní prodlévací hmat	24
3.2.5.1 Využití prodlévacího hmatu	25
3.2.6 Pravidla ohledně používání hmatů	25
3.2.6.1 Směr pohybu.....	25
3.2.6.2 Intenzita a rychlosť hmatu	26
3.2.6.3 Trvání terapeutického podnětu.....	26
3.2.7 Učební pomůcky	26
3.3 Shrnutí	27
4 Poznávací znaky zatížených zón, příznaky pro meze terapeutické činnosti	28
4.1 Příznaky zatížení zón	28
4.2 Příznaky blížící se hranice dávkování.....	28
4.3 Jak naložit s reakcemi na zátěž během terapie	29

5	Vyrovnávací hmaty	30
5.1	Všeobecný popis.....	30
5.2	Provádění.....	30
5.2.1	Hmat vytahování pat	30
5.2.2	„Energetická čepička“.....	31
5.2.3	Dechový vyrovňávací hmat – brániční.....	31
5.2.4	Hmat dlaně-chodidla.....	32
5.2.5	Hmat „jin-jang“.....	32
5.2.6	Hmat solárního plexu	33
5.3	Shrnutí	34
6	Indikace – kontraindikace	36
6.1	Ovřené indikace pro začátek.....	36
6.2	Kontraindikace	36
6.2.1	Absolutní kontraindikace	36
6.2.2	Relativní kontraindikace.....	36
6.2.2.1	Onemocnění, která přímo postihují nohy	36
6.2.2.2	Další relativní kontraindikace	37
7	Příprava na terapii	39
7.1	Vztah ošetřujícího a ošetřovaného	39
7.2	Instrukce pro pacienty	39
7.3	Stanovení krátké anamnézy	39
7.4	Uložení během ošetření.....	40
7.4.1	Všeobecné informace.....	40
7.4.2	Variace.....	40
7.5	Řád pro terapeuta	41
7.5.1	Držení těla vsedě.....	41
7.5.2	Pozornost vůči vlastnímu dýchání	41
7.5.3	Zdravý odstup	42
7.5.4	Shrnutí	42
8	Bolest: její smysl a význam	43
8.1	Různé bolestivé pocity během RTN.....	43
8.2	Bolest z pohledu pacientů	43
8.3	Pozadí fenoménu bolesti	44
II Praxe		
9	Skupiny zón.....	52
9.1	Úvod.....	52
9.2	Zóny hlavy a krku.....	52
9.2.1	Všeobecná vysvětlení	52
9.2.2	Nákres zón	52
9.2.3	Anatomická poloha zón.....	52
9.2.3.1	Na obou palcích.....	52

9.2.3.2	Na 2.–5. prstu vpravo i vlevo	55
9.2.3.3	Oblast čelisti a zubů	55
9.2.4	Postup práce	55
9.2.4.1	Na palcích	55
9.2.4.2	Na 2.–5. prstu vpravo a vlevo	56
9.2.4.3	V zónách zubů a čelisti	57
9.3	Zóny páteře, hrudníku a ramenního pletence	57
9.3.1	Všeobecná vysvětlení	57
9.3.2	Nákres zón	57
9.3.3	Anatomická poloha zón	57
9.3.3.1	Zóny páteře	57
9.3.3.2	Zóny hrudníku a ramenního pletence	60
9.3.4	Postup práce	60
9.3.4.1	Zóny páteře	60
9.3.4.2	Zóny hrudníku a ramenního pletence	60
9.4	Zóny močových cest, kostí a tkáně pánve až po kolena	62
9.4.1	Všeobecná vysvětlení	62
9.4.2	Nákres zón	62
9.4.3	Anatomická poloha zón	62
9.4.3.1	Zóny ledvin, močovodu a močového měchýře	62
9.4.3.2	Zóny pánve a stehna až ke kolenům	62
9.4.4	Postup práce	65
9.4.4.1	Zóny ledvin, močovodu a močového měchýře	65
9.4.4.2	Zóny pánevního pletence a dolních končetin ke kolenu	65
9.5	Zóny endokrinních žláz	67
9.5.1	Všeobecná vysvětlení	67
9.5.2	Nákres zón	67
9.5.3	Anatomická poloha zón	67
9.5.4	Postup práce	70
9.6	Zóny dýchacích orgánů a srdce	71
9.6.1	Všeobecná vysvětlení	71
9.6.2	Nákres zón	71
9.6.3	Anatomická poloha zón	71
9.6.3.1	Zóny orgánů dýchacích cest	71
9.6.3.2	Zóna srdce	71
9.6.4	Postup práce	72
9.6.4.1	Zóny dýchacích orgánů	72
9.6.4.2	Zóna srdce	74
9.7	Zóny trávicího traktu	74
9.7.1	Všeobecná vysvětlení	74
9.7.2	Nákres zón	74
9.7.3	Anatomická poloha zón	74
9.7.4	Postup práce	77
9.8	Zóny lymfatické soustavy, solárníplexus	78
9.8.1	Všeobecná vysvětlení	78
9.8.2	Nákres zón	78
9.8.3	Anatomická poloha zón	78
9.8.3.1	Lymfatická soustava	78

9.8.3.2 Solární plexus	81
9.8.4 Postup práce	81
9.8.4.1 Lymfatická soustava.....	81
9.8.4.2 Solární plexus	83
10 První ošetření jako stanovení nálezu	84
10.1 Vcítění	84
10.2 Vyšetření pohledem – aspekce	84
10.2.1 Statika nohy	84
10.2.2 Tkáň nohy.....	85
10.2.3 Kůže a nehty	86
10.2.3.1 Kůže na noze.....	86
10.2.3.2 Nehty na prstech	87
10.2.4 Teplota nohou	88
10.3 Vyšetření pohmatem – palpaci.....	88
10.3.1 Zjištování střední hodnoty dávkování	89
10.3.2 Praktické provádění vyšetření pohmatem	89
10.3.3 Rozlišení mezi zónami symptomů a zónami pozadí	90
10.3.4 Příklady stejných zón symptomu v případě rozdílných zón pozadí	91
10.3.5 Shrnutí.....	91
10.4 Zakreslení zón do vyšetřovací (záznamové) karty.....	91
10.5 Výjimečné situace týkající se stanovení vstupního nálezu.....	95
10.6 Závěr ošetření	98
10.6.1 Odpočinek	98
10.6.2 Povzbuzení pacientů ke spolupráci	98
10.6.2.1 Soustavy, v nichž lze sledovat reakce	98
10.6.2.2 Význam zpětných vazeb	99
10.7 Shrnutí	100
11 Struktura následných ošetření.....	101
11.1 Přehled	101
11.1.1 Shrnutí.....	102
11.2 Pracovní postup během následných ošetření	102
11.2.1 Léčení zatižených zón	102
11.2.2 Stanovení priorit	103
12 Závěrečné ošetření	104
12.1 Jak provádíme závěrečné vyšetření	104
12.2 Shrnutí	104
13 Trvání ošetření a intervaly mezi nimi	105
13.1 Délka vstupního vyšetření a následných ošetření	105
13.2 Intervaly mezi ošetřeními	105
13.3 Trvání jedné série ošetření	105
14 Reakce v intervalech mezi ošetřeními	106
14.1 Všeobecné informace	106
14.2 Nejčastější reakce.....	106

14.3 Jak přistupovat k silným reakcím	110
14.3.1 Všeobecné informace.....	110
14.3.2 Péče během silných reakcí.....	110
14.3.3 Příklady velmi silných reakcí	110
14.4 Negativní reakce	111
14.5 Nově vznikající onemocnění.....	111
15 Pravolevá zaměnitelnost reflexních zón na noze	112
15.1 Základy	112
15.2 Praktické pomůcky při rozhodování	112
15.3 Shrnutí	114
16 Příklady terapie.....	115
16.1 Skupina zón hlavy a krku	115
16.1.1 Pacient s pravostrannou bolestí hlavy.....	115
16.1.2 Pacient s chronickou sinusitidou.....	117
16.1.3 Pacient s levostostrannou ztrátou sluchu (Ménièrův syndrom).....	117
16.1.4 Další zkušenosti z terapie	120
16.2 Skupina zón páteře, hrudníku a ramenního pletence	121
16.2.1 Pacient s lumbálními problémy.....	121
16.2.2 Pacient s pravostrannými bolestmi krku a ramene.....	123
16.2.3 Pacient s neuralgii v 5. mezižeberním prostoru vlevo	123
16.2.4 Další zkušenosti z terapie	126
16.2.4.1 Páter	126
16.2.4.2 Ramenní pletenec.....	127
16.2.4.3 Hrudní kost.....	128
16.2.4.4 Shrnutí	128
16.3 Skupina zón močových cest, kostí a tkáně pánve až po zónu kolena	129
16.3.1 Pacient s pooperační retencí moči	129
16.3.2 Noční pomočování (enuresis nocturna)	129
16.3.3 Další zkušenosti z terapie	132
16.3.3.1 Močové cesty.....	132
16.3.3.2 Kosti a svalstvo pánve, stehna a kolena	133
16.4 Skupina zón endokrinních žláz	134
16.4.1 Pacientka s poruchami menstruace	134
16.4.2 Pacient s adenomem prostaty (zvětšením prostaty)	134
16.4.3 Další zkušenosti z terapie	137
16.4.4 Brzlík	139
16.5 Skupina zón dýchacího ústrojí a srdce	139
16.5.1 Pacient s bronchiálním astmatem	139
16.5.2 Pacient s anginou pectoris.....	141
16.5.3 Pacientka s funkčními poruchami oběhové soustavy.....	143
16.5.4 Další zkušenosti z terapie	143
16.6 Skupina zón trávicího traktu.....	146
16.6.1 Pacient se syndromem dráždivého tračníku (colon irritabile), případně tzv. ulcerózní kolitidou (colitis ulcerosa) či Crohnovou nemocí (morbus Crohn)	146

16.6.2	Pacient s potížemi v nadbříšku	148
16.6.3	Pacient s hemoroidy	148
16.6.4	Další zkušenosti z terapie	148
16.7	Skupina zón mízní soustavy.....	151
16.7.1	Pacientka po amputaci levého prsu (mamma-ablatio).....	151
16.7.2	Děti se zatíženou mízní soustavou	153
16.7.3	Pacientka s městnáním mízního toku na nohou.....	155
16.7.4	Další zkušenosti z terapie	155

III Zvláštnosti a oblasti speciální aplikace

17	Meze pevného definování zón, známého z literatury	160
17.1	Odchylky v poloze zón	160
17.1.1	Fyziologické odchylky v poloze zón.....	160
17.1.2	Patologické odchylky.....	160
17.1.3	Shrnutí.....	160
17.2	Interakce mezi zatížením na noze a v organismu	161
17.2.1	Účinky zatížení nohy.....	161
17.2.2	Vlivy zatížení v organismu	161
17.2.3	Další výklady nálezu na noze	162
17.2.4	Shrnutí.....	162
18	Opatrné ošetřování zón symptomů v případě specifického průběhu onemocnění.....	163
18.1	Shrnutí	165
19	Akutní ošetření	166
19.1	Všeobecné informace	166
19.2	Postup	166
19.2.1	Působení prodlévacím hmatem v zónách symptomů.....	166
19.2.2	Současné ošetření funkčně korespondujících zón pozadí	167
19.2.3	Shrnutí.....	168
20	Možnosti a hranice diagnostiky	170
20.1	Všeobecné informace	170
20.2	Doplňková diagnostika	170
20.3	Další pokyny	171
21	Kombinovaná terapie	172
21.1	Všeobecné informace	172
21.2	Osvědčené možnosti kombinace	172
21.2.1	Ve fyzikální terapii.....	172
21.2.2	V nemocnicích, rehabilitačních centrech a na lázeňských klinikách	172
21.2.3	V lékařské praxi	173
21.3	RTN a užívání léků.....	173
21.4	Kolaterální a kontralaterální ošetření	173